

ALİ B. EBİ TÂLİB (r.a.) (5)

(...dünden devam)

Devlet yönetici ve memurlarının nasıl davranmaları gerektiği konusunda şu yönetmeliği hazırlamıştı.

1. Halka karşı daima içinizde sevgi ve nezaket besleyin. Onlara bir canavar gibi davranmayın ve onları azarlamayın.
2. Müslüman olsun olmasın herkese eşit davranın. Müslümanlar kardeşleriniz, Müslüman olmayanlar ise sizin gibi bir insandır.
3. Affetmekten utanmayın. Cezalandırmada acele etmeyin. Emriniz altında bulunanların hataları karşısında hemen öfkelenip kendinizi kaybetmeyin.
4. Taraf tutmayın, bazı insanları kayırmayın. Bu tür davranışlar sizi zulme ve despotluğa çeker.
5. Memurlarınızı seçerken zalim yöneticilere hizmet etmemiş ve devletin suçlarından ve zulümlerinden sorumlu olmamış bulunmalarına dikkat edin.
6. Doğru, dürüst ve nazik kişileri seçin ve çıkar ummadan ve korkmadan acı gerçekleri söyleyebilenleri tercih edin.
7. Atamalarda araştırma yapmayı ihmal etmeyin.

8. Haksız kazanç ve ahlâksızlıklara düşmemeleri için memurlarınıza yeterince maaş ödeyin.
9. Memurlarınızın hareketlerini kontrol edin ve bunun için güvendiğiniz samimi kişileri kullanın.
10. Mektuplara ve müracaatlara bizzat kendiniz cevap verin.
11. Halkın güvenini kazanın ve onların iyiliğini istediğinize kendilerini inandırın.
12. Hiçbir zaman vaadinizden ve sözünüzden dönmeyin.
13. Esnaf ve tüccara dikkat edin; onlara gereken önemi gösterin, fakat ihtikâr, karaborsa ve mal yığmalarına izin vermeyin.
14. Ev işlerine yardım edin; çünkü bu yoksulluğu azaltır, hayat standardını artırır.
15. Tarımla uğraşanlar devletin servet kaynağıdır ve servet gibi korunmalıdır.
16. Kutsal görevinizin yoksul, sakat ve yetimlere bakmak olduğunu hiç aklınızdan çıkarmayın. Memurlarınız onları incitmesin, onlara kötü davranmasın. Yardım ededer onları koruyun ve yardımınıza ihtiyaç duydukları her zaman huzurunuzda çıkmalarına engel olmayın.
17. Kan dökmekten kaçının, İslâm'ın hükümlerine göre öldürülmesi gerekmeyen kimseleri öldürmeyin.

Hız. Alî bütün bu emirleri kendi nefsinde eksiksiz uygulayan bir halifeydi. Beş yıllık halifeliği çok önemli olaylarla, savaş ve sıkıntılarla geçmişti. Fitnelere karşı sonuna kadar doğru yolda sabırla

mücadele etmek istedi, sonunda şehid oldu.

Hz. Alî İslâm'ın bütün güzelliklerine vakıftı. Çünkü o, Resulullah'ın daima yanında bulunmuştu. Vahiy kâtibiydi, hâfız, müfessir ve muhaddisti. Hz. Peygamber'den beş yüzden fazla hadis rivayet etti. Ahkâmın nazariyatından çok amelî keyfiyetine bakardı: *"Halka anladıkları hadisleri söyleyiniz. Allah ile Peygamber'in yalanlanmasını ister misiniz?"* (Bu ârî, ilim) demiştir.

(devamı yarın..)